

УДК 343.9 : 343.575

Гладкова Євгенія Олексіївна,

кандидат юридичних наук,

старший науковий співробітник

науково-дослідної лабораторії з проблем протидії злочинності

Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4621-1738>

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У ПРОТИДІЇ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ

У зв'язку з тим, що поширення наркотиків носить організований і міжнародний характер, ця проблема не може бути вирішена за допомогою односторонніх дій на національному рівні. Розглянуто роль України у міжнародному співробітництві у сфері протидії наркозлочинності, а також проблеми інтеграції діючої національної системи боротьби з наркоманією та пов'язаними з нею правопорушеннями до відповідних структур Європейського Союзу.

Ключові слова: наркозлочини, наркозлочинність, протидія, міжнародне співробітництво, стратегія.

Постановка проблеми. Зростання масштабів зловживання наркотичними засобами та їх незаконного обігу в більшості країн світу становить серйозну загрозу для здоров'я і благополуччя людей і чинить негативний вплив на економічні, культурні та політичні основи світоустрою. Визнаючи, що незаконний обіг наркотиків становить міжнародну злочинну діяльність, припинення якої вимагає невідкладної і першочергової уваги, більшість країн світу вважають найважливішою умовою успіху в боротьбі з наркозлочинністю об'єднання зусиль в рамках міжнародної співпраці [1, с. 19].

У зв'язку з тим, що поширення наркотиків носить організований і міжнародний характер [2, с. 48], проблема боротьби з наркоманією та

пов'язаними з нею правопорушеннями не може бути вирішена за допомогою простих засобів або односторонніх дій на національному рівні. Тому, важливим напрямком стратегії протидії наркозлочинності є участь України у міжнародній співпраці. При цьому виняткового значення набуває збереження і розвиток ділових зв'язків і багатостороннього співробітництва між правоохоронними органами та відповідними службами іноземних держав, так само як і між іншими відомствами, що мають відношення до виробництва, зберігання, транспортування і збуту наркотичних засобів медичного і наукового призначення [3, с. 193-197].

Міжнародний аспект стратегії протидії наркозлочинності проявляється у різноманітних правових та інших заходах по боротьбі з наркоманією і незаконним обігом наркотиків, що здійснюються на міжнародному рівні [4, с. 199-203]. Особливість міжнародного співробітництва у протидії наркозлочинності полягає саме в тому, що суспільна небезпека подібних діянь та їх протиправність визначаються в міжнародних угодах, суб'єктами яких є держави. У зобов'язання держав головним чином входить введення в національні законодавства покарання таких діянь, надання один одному необхідної правової допомоги, включаючи видачу злочинців [5, с. 8].

Стан дослідження. Дослідженню окремих аспектів міжнародного співробітництва у протидії наркозлочинності присвячені праці таких вітчизняних та закордонних вчених, зокрема О.М. Бандурки, Н.О. Беляєва, І.Г. Богатирьова, А.А. Венедіктова, М.Г. Вербенського, В.В. Голіни, М.Л. Грібова, О.М. Гуміна, О.І. Гурова, О.М. Джужи, В.І. Женунтія, А.П. Закалюка, О.Г. Колба, М.В. Корнієнка, О.М. Костенка, О.М. Литвака, О.М. Литвинова, А.А. Музики, В.М. Плішкіна, А.В. Савченка, О.О. Сердюка, С.В. Слінька, В.А. Тимошенка, О.Н. Ярмиша, Х.П. Ярмакі та ін. Проте, аналіз наукових праць дає змогу зробити висновок про необхідність проведення подальших та більш глибоких досліджень у цьому напрямі. Особливу увагу слід звернути на міжнародне співробітництво у протидії наркозлочинності.

Отже, **метою** статті є аналіз міжнародної нормативно-правової регламентації дій, що мають стати практичним вираженням європейських спрямувань України, сприяти проведенню системних трансформацій, адаптації системи протидії наркозлочинності за різними напрямками відповідно до норм та критеріїв Євросоюзу.

Виклад основного матеріалу. Протидія наркозлочинності здійснюється цілеспрямовано з використанням багатосторонніх міжнародно-правових норм, що диференціюються на загальні і спеціальні. До загальних відносяться акти, що регулюють різні міжнародні відносини, у тому числі пов'язані з боротьбою з міжнародними злочинами і злочинами міжнародного характеру, включаючи наркобізнес. Спеціальні представляють міжнародно-правові акти, які безпосередньо спрямовані на подолання наркотизму. Серед них найважливіше значення відіграють міжнародні багатосторонні конвенції [6].

Головна мета Єдиної конвенції про наркотичні засоби 1961 року, яка набрала чинності у 1964 році, полягає в тому, щоб підтвердити, кодифікувати, спростити, оновити і доповнити раніше укладені договори. Вона обмежує виробництво, виготовлення, торгівлю, імпорт, експорт, розподіл і використання наркотичних засобів виключно медичними та науковими цілями і спрямована на боротьбу з наркоманією, у зв'язку з чим уряди країн зобов'язані надавати всілякі засоби для лікування, догляду та спеціальної реабілітації наркоманів.

Загальні зобов'язання держав-учасників Єдиної конвенції, відбиті у ст. 4, зобов'язують їх приймати такі законодавчі та адміністративні заходи, які можуть бути необхідні для контролю і нагляду за виготовленням, виробництвом, торгівлею та поширенням, розрахунками статистики і споживанням наркотичних засобів, заходами боротьби з незаконним обігом, поданням відомостей міжнародним органам.

Відповідно до ст. 35 з метою боротьби з незаконним обігом наркотиків, сторони:

- а) приймають внутрішньодержавні заходи для координації превентивних і репресивних заходів проти незаконного обігу;
- б) допомагають один одному у проведенні компанії по боротьбі з незаконним обігом;
- в) тісно співпрацюють один з одним і з компетентними міжнародними організаціями, членами яких вони є, для проведення узгоджених кампаній по боротьбі з незаконним обігом наркотиків;
- г) забезпечують швидке здійснення міжнародної співпраці між відповідними органами;
- д) забезпечують оперативне надання юридичних документів сторонам для судового переслідування.

Конвенція визначає міжнародні органи контролю за наркотичними засобами, якими відповідно до ст. 5 є: Комісія з наркотичних засобів Економічної і Соціальної Ради ООН і Міжнародний комітет з контролю за наркотиками.

У Конвенції був обговорений механізм контролю і визнання наркотичними речовин, які стали предметом зловживання і незаконного обігу. Тому не випадково вона користується особливою увагою урядів, про що свідчить той факт, що сторонами Конвенції вже є 129 країн [7, с. 49].

У Протоколі 1972 року про поправки до Єдиної конвенції 1961 року були більш чітко визначені і розширені функції контролю і перевірки з боку Міжнародного комітету з контролю над наркотиками, а також додатково були посилені заходи з контролю, передбачені у 1961 році, включено зобов'язання для сторін представляти документи про діяльність з обігу наркотиків в рамках їх кордонів, приділено значну увагу лікуванню, освіті, відновленню і реабілітації наркоманів.

Новим етапом розвитку міжнародного права в цій галузі стало прийняття Конвенції про психотропні речовини 1971 р. [8]. Вона покладає на держави-учасниці зобов'язання здійснювати національний і міжнародний контроль за психотропними речовинами, які є або можуть стати предметом

зловживання в майбутньому на шкоду суспільного здоров'я.

Найважливішим документом, що визначає спрямованість зусиль міжнародної спільноти з протидії незаконному обігу наркотиків, стала Конвенція про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 р. [9]. До ключових положень Конвенції 1988 р. належать :

- створення відносно однакової класифікації правопорушень і санкцій за дії, пов'язані з незаконним обігом наркотиків, а так само встановлення юрисдикції щодо них;
- вжиття заходів, що дозволяють визначати, виявляти, заморожувати, арештовувати і конфісковувати доходи, отримані від незаконного обігу наркотиків, як на національному, так і на міжнародному рівнях;
- надання на широкій основі взаємної юридичної допомоги при розслідуванні, розгляді та судочинстві щодо деяких видів правопорушень, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків;
- міжнародне співробітництво, особливо між правоохоронними органами з питань забезпечення дотримання законів про наркотики шляхом контрольованих поставок, а також інших процедур і практик;
- боротьба з незаконним обігом на морі, в зонах вільної торгівлі та вільних портах, повітряному просторі і на суші за рахунок використання комерційних і інших перевізників;
- контроль за внутрішньою і міжнародною торгівлею і витоком хімічних речовин, використовуваних для незаконного виготовлення наркотиків, а також матеріалів і обладнання, які використовуються в цьому питанні;
- заходи з викорінення незаконного культивування наркотичних рослин і виробництва наркотиків, знищення всіх форм незаконного обігу наркотиків, скорочення попиту на них і вживання.

Значення перерахованих вище конвенцій для боротьби з наркозлочинністю, профілактики наркоманії, протидії незаконному обігу наркотиків важко переоцінити. По-перше, в них визначається особлива

міжнародна та національна небезпека подібних діянь, які посягають на міжнародний і національний правопорядок. По-друге, відбувається узгодження кваліфікації злочинних діянь, визначаються об'єкт і об'єктивна сторона злочинів подібного роду. По-третє, визначаються суб'єкти злочинів, якими за змістом Конвенції 1988 є фізичні особи, громадяни, іноземні громадяни, особи з подвійним громадянством та особи без громадянства. По-четверте, положення конвенцій містять зобов'язання держав з координації заходів боротьби, запобігання і припинення злочинів міжнародного характеру. І нарешті, по-п'яте, конвенції містять норми щодо встановлення юрисдикції держав над злочинами і злочинцями [10, с. 11-12].

Багаторічний досвід розвитку міжнародних контактів у протидії наркозлочинності сприяв формуванню складного і різнобічного інституціонального механізму співпраці при розробці загальних і спеціальних профілактичних заходів. Цей механізм співпраці включає в себе кілька груп організацій. Найважливішою з них є Організація Об'єднаних Націй, яка виконує координаційні функції в цій роботі на міжнародному рівні.

В рамках ООН відповідно до резолюції 45/179 Генеральної Асамблеї 21 грудня 1990 року було створено Програму з міжнародного контролю за наркотичними засобами (United Nations International Drug Control Programme (UNDCP) [11]. Програма організована за наступними напрямками:

- виконання договорів;
- здійснення політики і досліджень;
- оперативна діяльність.

З метою підвищення ефективності та дієвості механізму діяльності ООН по боротьбі з наркозлочинністю, в цю програму повністю інтегровані структури і функції колишнього Відділу з наркотичних засобів, секретаріату міжнародного комітету з контролю за наркотиками і колишнього фонду ООН по боротьбі зі зловживаннями наркотиками.

Крім численних функцій, пов'язаних з контролем за наркотиками,

Програма є секретаріатом і виконавчим органом Комісії з наркотичних засобів. У зв'язку з цим вона надає допомогу державам у реалізації договорів з контролю за наркотичними засобами і виконує обов'язки, що випливають з чинних міжнародних угод по контролю за наркотичними засобами, а також з мандата Генеральної Асамблеї, Економічної і Соціальної Ради і Комісії з наркотичних засобів [12, с. 112].

У квітні 1994 року Програма підписала угоду про субрегіональне співробітництво в галузі контролю за наркотичними засобами, яке передбачає здійснення, починаючи з жовтня 1994 року, регіональних програм у сфері підготовки поліцейських, співробітників митниці, фахівців з реабілітації та представників засобів масової інформації [13, с. 300].

Проблеми наркоманії і торгівлі наркотиками викликають занепокоєність і в Європейській спільноті. Договір про Європейський Союз передбачає широке співробітництво 28 європейських держав-учасників в галузі правосуддя та внутрішніх справ, у тому числі в питаннях протидії наркозлочинності. Протягом останніх двох десятиліть Європейським Союзом були прийняті деякі законодавчі, організаційні та стратегічні рішення. За підсумками Маастрихської угоди була створена правова основа для контролю за наркотиками в рамках ЄС. Вона відкрила нові можливості застосування комплексного підходу до прийняття спеціальних положень в цій галузі. Утворений в 1994 році в Лісабоне Європейський центр з контролю за наркотиками і наркоманією в своїй програмі основним завданням діяльності визначив скорочення попиту на наркотичні речовини [14, с. 55-58].

Боротьба з транснаціональним наркобізнесом та іншими формами організованої злочинності є одним із напрямків діяльності Організації з безпеки та співробітництва у Європі (ОБСЄ). Зокрема, у рамках цієї організації напрацьовуються спільні підходи до оцінки феномену наркозлочинності, здійснюється обмін досвідом, зокрема, у проведенні кримінального аналізу, передусім стратегічного рівня, спрямованого на

оцінку небезпеки наркозлочинності для суспільства в цілому з метою визначення пріоритетів у правоохоронній діяльності та визначення критеріїв оцінки її ефективності.

В організації протидії незаконним операціям із наркотиками беруть участь і деякі установи Ради Європи [15, с. 116-120]. Венеціанська комісія організовує низку заходів із боротьби з транснаціональною організованою злочинністю, у тому числі й пов'язаною із незаконним обігом наркотиків, зокрема, щодо оцінки стану сучасної організованої злочинності, структури кримінальних організацій та ринків, а також стратегії протидії транснаціональній організованій злочинності на національному та транснаціональному рівнях. Зазначені заходи проводяться передусім у контексті забезпечення належного управління та оцінки загрози національній безпеці, демократії та верховенству права з боку транснаціональних організованих злочинних угруповань.

Найбільш тісна співпраця підтримується між країнами-членами або асоційованими членами «Групи Помпіду», створеної у 1971 році і яка діє в рамках Ради Європи. У даний час членами Групи є 36 держав, у тому числі 33 держави – члена Ради Європи (Австрія, Азербайджан, Бельгія, Болгарія, Великобританія, Греція, Данія, Естонія, Ірландія, Ісландія, Італія, Кіпр, Німеччина, Ліхтенштейн, Литва, Люксембург, Мальта, Молдова, Македонія, Норвегія, Нідерланди, Польща, Португалія, Російська Федерація, Румунія, Сан-Марино, Словаччина, Словенія, Сербія, Туреччина, Угорщина, Фінляндія, Франція, Хорватія, Чехія, Чорногорія, Швейцарія, Швеція) та 3 держави, які не є членами Ради Європи (Ізраїль, Марокко, Мексика). Учасником Групи є також Європейський Союз. Група вивчає проблеми, пов'язані з вживанням і торгівлею наркотиками і координує політику з цих питань на загальноєвропейському рівні [16].

Європейський моніторинговий центр з наркотиків та наркотичної залежності (EMCDDA) був заснований у 1993 році з метою налагодження співробітництва між країнами ЄС у сфері боротьби з негативними наслідками

поширення наркоманії та наркозлочинності. У його роботі можуть брати участь країни, які не є членами Євросоюзу, але поділяють цілі та підходи ЄС у цій сфері. Такі країни беруть участь у роботі Центру на основі угод, що укладаються між ними та ЄС і можуть передбачати різні форми співпраці – від підписання меморандуму про взаєморозуміння для співпраці в окремих заходах до повного членства без права голосу. Останній варіант означає повну участь у роботі Центру, Європейської інформаційної мережі з наркотиків і наркоманії Reitox та Правління згідно з процедурами, визначеними угодою про участь. Така угода має передбачати адаптацію національного законодавства відповідно до стандартів ЄС у сфері, за яку відповідає Центр. Умови участі разом з фінансовими внесками є предметом переговорів між країною та Генеральними директоратами з юстиції, свободи і безпеки та із зовнішніх відносин Європейської комісії із залученням Правління Центру.

28 січня 2010 р. у м. Київ підписано Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством охорони здоров'я України та Європейським моніторинговим центром з наркотиків та наркотичної залежності (EMCDDA) [17]. Відповідно до положень Меморандуму сторони працюють над налагодженням регулярного обміну інформацією про нові типи наркотиків та психотропних речовин, що з'являються в незаконному обігу, технологій їхнього виготовлення та вживання. Окрема увага приділяється розробці нових методів моніторингу незаконного вживання наркотиків.

Участь країн, що не є членами Європейського Союзу, у спільних заходах у сфері контролю за наркотиками можлива й через їх залучення до відкритих для них структур ЄС. З огляду на те, що така участь відповідає стратегічним цілям України з огляду на її потенціал у реалізації стратегії європейської інтеграції доцільно розглянути структури ЄС, до компетенції яких входять заходи з протидії наркозлочинності.

У 2007 році Європейська комісія визначила перелік агентств та програм, повністю або частково відкритих для участі країн-сусідів, у тому числі й України [18, с. 2-10].

Низку агентств ЄС створено задля впорядкування його діяльності в окремих секторах, а також з метою налагодження та розвитку соціального діалогу в ЄС та на міжнародному рівні, реалізації спільної європейської політики. Ці агентства не є інституціями ЄС, перебувають під наглядом Єврокомісії та фінансуються з бюджету ЄС, а також за кошти від країн-учасниць.

Одним із ключових досягнень співробітництва між Україною та ЄС у галузі контролю над обігом наркотиків, а також і у ширшому контексті інтеграції сфер безпеки та охорони здоров'я населення нашої країни до загальноєвропейського простору стало започаткування проведення засідань «Україна – Трійка ЄС» з питань наркотиків. У цих заходах брали участь представники Європейської комісії, Генерального Секретаріату Ради ЄС, Європолу, Європейського моніторингового центру з питань наркотиків та наркоманії, а також низки країн ЄС – Чехії, Німеччини, Греції, Франції, Іспанії, Ірландії, Італії, Кіпру, Латвії, Литви, Угорщини, Австрії, Польщі, Румунії, Португалії, Словенії, Словаччини, Фінляндії та Великобританії.

Співробітництво між Україною та Європейським Союзом здійснювалося також у рамках проекту BUMAD («Білорусь, Україна та Молдова проти наркотиків»), що реалізовувався Програмою розвитку ООН за фінансової підтримки Європейської комісії у період з 2003 по 2008 рік. У рамках програми BUMAD, зокрема, було реалізовано проект створення Національної обсерваторії з питань алкоголю та наркотиків, що здійснює інформаційний обмін з EMCDDA, а правоохоронні органи України отримали можливість використовувати сучасне обладнання для аналізу хімічних речовин. У той же час у 2007 році Європейська комісія прийняла рішення щодо припинення фінансування зазначеного проекту. У зв'язку з цим українська делегація на 51-й сесії Комісії ООН з наркотичних засобів, що

проходила у березні 2008 року, зазначила, що припинення програми BUMAD, яка була практичним прикладом втілення в життя принципу спільної відповідальності за вирішення проблеми наркотиків на загальносвітовому рівні, матиме значний негативний вплив на розвиток ситуації не лише в Україні, але й передусім у країнах Євросоюзу [19].

Підсумовуючи аналіз міжнародного співробітництва у сфері протидії наркозлочинності, слід зазначити, що активна участь України у реалізації політики цієї організації щодо наркозлочинності сприяє підвищенню її шансів на європейське майбутнє, є засобом доведення євроінтеграційних прагнень, способом демонстрації спільних стратегічних планів. Вжиті заходи сприяють приведенню політичної, економічної та суспільної систем нашої країни у відповідність до європейських критеріїв. Ці заходи спрямовані на плідну та взаємовигідну співпрацю з ЄС, що, у свою чергу, створює зацікавленість Європи Україною, інформування європейських чиновників та громадян країн Євросоюзу щодо позитивних змін в політиці України, формує атмосферу єдиного простору. У цьому зв'язку Україні слід орієнтуватися на поступову кропітку роботу на євроінтеграційному напрямку, що вимагатиме суттєвих зусиль та ресурсів, а також на продовження внутрішнього реформування державних систем відповідно до європейської моделі.

З огляду на це єдиним перспективним напрямком можна вважати поступову та сталу модернізацію політичної, економічної та соціальної систем відповідно до європейської моделі та активне використання можливостей «поступового проникнення» до Євросоюзу, як через його структури, вже відкриті для нашої країни, так і через ті, що стануть доступними згодом, у тому числі й у рамках нових проєктів, ініційованих Україною. Такі інструменти, як асоціація або східноєвропейське партнерство слід розглядати саме як такі, що надають Україні ще більше можливостей для такого руху, стимулюючи при цьому процеси внутрішньої модернізації, необхідні для нашої країни з будь-якої точки зору. Зазначений підхід можна

охарактеризувати як «функціональний», за якого Україна розширює свою участь у функціонуванні Євросоюзу.

У цьому контексті співробітництво між Україною та ЄС у сфері протидії наркозлочинності, інтеграція діючої національної системи до відповідних структур Європейського Союзу, узгодження національного законодавства у цій сфері відповідно до принципів Євросоюзу слід розглядати не лише як важливі напрямки докладання зусиль до вирішення глобальної проблеми наркотиків, але і як суттєву складову реалізації нашою країною політики європейської інтеграції.

Список бібліографічних посилань: 1. Гасанов Э.Г. Борьба с наркотической преступностью: Международный и сравнительно-правовой аспекты. Москва: Учебно-консультационный центр “ЮрИнфоР”, 2000. 305 с. 2. Карпец И.И. Преступления международного характера. М.: Юрид. лит., 1979. 264 с. 3. Аргунова Ю.Н. Незаконный оборот наркотиков и некоторые вопросы стратегии борьбы с ним. Преступность: стратегия борьбы. Москва: Крим. асоц., 1998. С.193-197. 4. Беляев С.С. Международный опыт борьбы с наркотизмом. Преступность: стратегия борьбы. Москва: Криминологическая ассоциация, 1997. С. 199-203. 5. Матеріали Всеукраїнського семінару-наради з актуальних питань боротьби з наркобізнесом. Дніпропетровськ, 1996. 120 с. 6. Україна в міжнародно-правових відносинах. Боротьба із злочинністю та взаємна правова допомога: Зб. документів/ упоряд.: В.Л. Чубарев, А.С. Мацько. Київ: Юрінком, 1996. Кн 1. 1178 с. 7. О борьбе против незаконного оборота наркотических средств и психотропных веществ 1988 г. Нью-Йорк: ООН, 1993. 53 с. 8. Конвенція про психотропні речовини 1971 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_176 (дата звернення 25.09.2017) 9. Конвенція про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_096 (дата звернення 25.09.2017). 10. Богатырев А.Г. Международное сотрудничество. Москва Изд-во МВШМ МВД СССР, 1989. 61 с. 11. Програма ООН з міжнародного контролю за

наркотичними засобами. URL: http://leksika.com.ua/17911217/legal/programa_oon_z_mizhnarodnogo_kontrolyu__za_narkotichnimi_zasobami (дата звернення 25.09.2017).**12.** Материалы 39-й сессии Комиссии по наркотическим средствам. (Вена. 16–25 апреля 1996 г.); Компендиум проектов (по состоянию на 1 сентября 1995 г.), представленный Комиссии ООН по борьбе с наркотиками. Москва: Посольство Республики Узбекистан в РФ, 1996. 320 с.**13.** Збірник матеріалів ООН по боротьбі з незаконним обігом наркотиків/редакційно-видавничий відділ МВС України. К., 1998. 450 с.**14.** Романюк В.О. Україна і наркотики: Актуальні правові питання протидії. Нова політика. 1996. № 6. С. 55-58.**15.** Мірошніченко Н.А. Міжнародні правові акти, що забезпечують боротьбу з поширенням наркоманії. Вісн. Одес. ін-ту внутр. справ. Одеса, 1999. № 2. С. 116-120.**16.** Pompidou Group – Cooperation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs. URL: http://www.coe.int/t/dg3/pompidou/default_en.asp (дата звернення 25.09.2017).**17.** Інформаційно-аналітичні матеріали щодо співробітництва між Україною та Європейським Союзом у сфері юстиції, свободи та безпеки. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_40179 (дата звернення 25.09.2017).**18.** Україна – ЄС: до нового етапу співробітництва. Національна безпека і оборона. 2007. № 5 (89). С. 2-10.**19.** Міжнародне співробітництво в сфері контролю над обігом наркотиків – перспективний напрямок реалізації політики євроінтеграції. URL: <http://www.mif-ua.com/archive/article/13947> (дата звернення 25.09.2017).

В связи с тем, что распространение наркотиков носит организованный и международный характер, проблема борьбы с наркоманией и связанными с ней правонарушениями не может быть решена с помощью односторонних действий на национальном уровне. Рассмотрена роль Украины в международном сотрудничестве, а также интеграция действующей

национальной системы противодействия наркопреступности в соответствующие структуры Европейского Союза.

Ключевые слова: наркопреступность, наркопреступления, противодействие, международное сотрудничество, стратегия.

Статтю присвячено розгляду проблеми зростання масштабів зловживання наркотичними засобами та їх незаконного обігу, що становить серйозну загрозу для здоров'я і благополуччя людей і чинить негативний вплив на економічні, культурні та політичні основи світоустрою. Проблема боротьби з наркоманією та пов'язаними з нею правопорушеннями не може бути вирішена за допомогою односторонніх дій на національному рівні. Тому, розглянуто роль України у міжнародному співробітництві, а також інтеграція діючої національної системи до відповідних структур Європейського Союзу. Висвітлено особливість міжнародного співробітництва у протидії наркозлочинності, яка полягає в тому, що суспільна небезпека подібних діянь та їх протиправність визначаються в міжнародних угодах, суб'єктами яких є держави. У зобов'язання держав головним чином входить введення в національні законодавства покарання таких діянь, надання один одному необхідної правової допомоги, включаючи видачу злочинців. Отже, сформульовано конкретні заходи, які спрямовані на плідну та взаємовигідну співпрацю з ЄС, також сприятимуть приведенню політичної, економічної та суспільної систем нашої країни у відповідність до європейських критеріїв та сформують атмосферу єдиного простору.